

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego

**dla Technikum Hotelarsko-Gastronomicznego Nr 1 w Zespole Szkół Gastronomicznych
im. prof. Eugeniusza Pijanowskiego w Warszawie**

w roku szkolnym 2018/2019

Podstawy prawne dotyczące realizacji doradztwa zawodowego

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w przedszkolach, szkołach i placówkach regulują m.in.:

na poziomie ustawy:

- a) Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty, w której zapisano, że system oświaty zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia
- b) Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r., wymieniając zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej jako jedne z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły.

na poziomie rozporządzenia:

- a) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie doradztwa zawodowego
- b) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół
- c) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

§1 Cel realizacji doradztwa zawodowego

Celem ogólnym doradztwa zawodowego w Technikum jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania decyzji i dokonywania zmian decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających poznawanie własnych zasobów oraz analizę informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

§2 Działania i ich adresaci

1. Działania związane z doradztwem zawodowym w Technikum są kierowane do:

- a) uczniów,
- b) rodziców,
- c) nauczycieli.

2. Działania szkoły kierowane do uczniów w całym cyklu kształcenia:

- a) udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- b) prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami:
 - poznawanie własnych zasobów,
 - świat zawodów i rynek pracy,
 - rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie,

- planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych;
- c) pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio”;
- d) realizowanie elementów doradztwa zawodowego na zajęciach przedmiotowych z uwzględnieniem specyfiki danego przedmiotu;
- e) aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów – np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- f) określanie potencjału edukacyjno-zawodowego;
- g) organizowanie zajęć praktycznych i staży zawodowych;
- h) organizowanie spotkań z przedstawicielami firm prowadzącymi akcje rekrutacyjne;
- i) zachęcanie do pozyskiwania referencji z miejsc zajęć praktycznych lub miejsc odbywania przez uczniów staży zawodowych;
- j) prowadzenie kół zainteresowań zgodnie z oczekiwaniami uczniów;
- k) inspirowanie do zdobywania nowych umiejętności poprzez udział w dodatkowych zajęciach zawodowych;
- l) angażowanie uczniów w działania na rzecz promocji szkoły;
- m) organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- n) organizowanie wizyt w firmach, w których znajdują się stanowiska pracy adekwatne do zawodów wybieranych przez uczniów;
- o) prowadzenie dodatkowych szkoleń, kursów zawodowych, seminariów;
- p) umożliwianie udziału w targach pracy;
- q) umożliwianie udziału w targach edukacyjnych;
- r) organizowanie konkursów zawodowych;
- s) stosowanie metod aktywizujących (np. metoda projektów, symulacja) wpływających na zwiększenie zaangażowania uczniów i samodzielności w planowaniu kariery;
- t) informowanie o ofercie kształcenia po ukończeniu szkoły – w tym o kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ);
- u) umożliwianie zdobywania dodatkowych uprawnień w trakcie nauki;
- v) organizowanie spotkań z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju zawodowego);
- w) udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających poruszanie się po rynku pracy i rynku edukacyjnym, planowanie własnej działalności i samopoznanie.

3. Działania szkoły kierowane do nauczycieli, wychowawców i specjalistów:

- a) umożliwianie zainteresowanym osobom udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- b) prowadzenie lekcji koleżeńskich;
- c) zwoływanie szkoleniowych posiedzeń rady pedagogicznej;
- d) organizowanie wizyt studyjnych w firmach;
- e) inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji działających na rynku pracy;
- f) organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- g) organizowanie staży zawodowych dla nauczycieli;
- h) udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- i) wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

4. Działania szkoły kierowane do rodziców:

- a) organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole;
- b) organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- c) organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- d) prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- e) informowanie o targach pracy;
- f) informowanie o targach edukacyjnych;
- g) udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: stronę www szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik).

§3 Realizacja doradztwa zawodowego jego formy i zasoby materialne

1. Doradztwo zawodowe dla uczniów jest realizowane podczas:
 - a) grupowych zajęć związanych z doradztwem zawodowym , które są prowadzone przez doradcę zawodowego w wymiarze wynikającym z ramowych planów nauczania;
 - b) zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
 - c) wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami, prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców:
 - na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego i kształcenia w zawodzie;
 - na zajęciach z wychowawcą;
 - na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego;
 - w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
 - w formie indywidualnych porad i konsultacji;
 - w ramach wizyt zawodoznawczych;
 - podczas działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole i poza nią.
2. Ideą doradztwa zawodowego jest perspektywa całożyciowego uczenia się w kontekście skutecznego funkcjonowania na rynku pracy.
3. Doradztwo dla uczniów jest realizowane w formie grupowej i indywidualnej.
4. Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym skierowanych do rodziców oraz nauczycieli także odbywa się w obu tych formach.
5. W realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej:
 - a) dyrektor;
 - b) nauczyciele wychowawcy;
 - c) nauczyciele przedmiotowi;
 - d) nauczyciele bibliotekarze;
 - e) specjaliści (pedagog, psycholog, doradca zawodowy);
 - f) pielęgniarka szkolna.

§4 Zakres działań z obszaru doradztwa

1. Szczegółowy zakres działań osób zaangażowanych w realizację WSDZ:

a) dyrektor szkoły:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ i/lub SKDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym polegające na planowaniu i przeprowadzaniu działań mających na celu poprawę jakości pracy szkoły w tym obszarze.

b) doradca zawodowy:

- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego;
- opracowuje we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologiem, pedagogami, program realizacji WSDZ oraz koordynuje jego realizację i wspiera ich w zakresie realizacji działań w nim określonych;
- koordynuje działalność informacyjno-doradczą, realizowaną przez szkołę, w tym gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe.

c) szkolny koordynator ds. doradztwa zawodowego:

- do czasu zatrudnienia doradcy zawodowego realizuje jego zadania z wyjątkiem prowadzenia zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.

d) wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej; • współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

e) nauczyciele przedmiotów (ogólnych i zawodowych w tym tzw. specjaliści):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach zawodowych;

- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

f) specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

g) Nauczyciele bibliotekarze:

- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowują, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- włączają się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

h) pielęgniarka szkolna:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;
- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków adekwatnych do zawodów wybranych przez uczniów.

2. Zasoby materialne niezbędne do realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym:

- a) zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w specjalnie przeznaczonej do tego sali lub w innej sali, w której znajduje się komputer z dostępem do Internetu oraz rzutnik multimedialny;
- b) doradca zawodowy ma umożliwiony dostęp do pracowni komputerowej w celu prowadzenia zajęć grupowych dla uczniów;
- c) uczniowie mają dostęp do komputerów z dostępem do Internetu w bibliotece;
- d) zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu (doradztwo indywidualne) odbywają się w gabinecie lub pokoju z dostępem do Internetu dla doradcy zawodowego oraz dla uczniów;
- e) wyposażenie doradcy zawodowego stanowią:
 - biblioteczka z materiałami i publikacjami dla uczniów, dla nauczycieli i rodziców (przewodnik po zawodach, teczki informacji o zawodach, poradniki, materiały zawodoznawcze, ulotki, broszury, klasyfikacja zawodów i specjalności);
 - sprzęt do ekspozycji materiałów drukowanych (tablice informacyjne, regały na książki, stojaki na ulotki.);
 - sprzęt do powielania materiałów informacyjnych (drukarka, kserokopiarka, skaner);

- zbiory informacji drukowanych (informatory, ulotki, czasopisma specjalistyczne);
- zbiory informacji multimedialnych (filmy, płyty CD, programy komputerowe);
- materiały wspomagające pracę doradcy i nauczycieli: ankiety, kwestionariusze, scenariusze zajęć.;
- materiały biurowe i inne niezbędne do realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;
- tablica (flipchart).

§5 Współpraca z podmiotami i środowiskiem lokalnym

1. Wsparcie merytoryczne jest udzielane szkołom przez: poradnie psychologiczno-pedagogiczne, ośrodki doskonalenia nauczycieli, biblioteki pedagogiczne i centra kształcenia praktycznego, instytucje , placówki, firmy z którymi współpracuje szkoła.
2. **działania w zakresie współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną:**
 - diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
 - udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery;
 - prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego;
 - konsultowanie z doradcą zawodowym działań i dokumentów
 - prowadzenie dla szkół szkoleń, kursów, szkoleniowych rad pedagogicznych;
 - tworzenie sieci doradców zawodowych i osób zainteresowanych doradztwem zawodowym.
3. **działania w zakresie współpracy z Centrum Doskonalenia Nauczycieli:**
 - organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, konferencji dla doradców zawodowych oraz osób zainteresowanych doradztwem zawodowym;
 - tworzenie sieci doradców zawodowych i osób zainteresowanych doradztwem zawodowym;
 - przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego.
4. **działania w zakresie współpracy z biblioteką pedagogiczną:**
 - udostępnianie szkołom informacji o usługach doradczych w regionie oraz o wydarzeniach, konferencjach i szkoleniach z zakresu doradztwa zawodowego;
 - wspieranie nauczycieli-bibliotekarzy w pozyskiwaniu, gromadzeniu i udostępnianiu informacji edukacyjno-zawodowych;
 - gromadzenie i udostępnianie doradcom zawodowym i nauczycielom publikacji z zakresu doradztwa zawodowego;
 - współorganizowanie wystaw i spotkań z zakresu doradztwa zawodowego.
5. **działania w zakresie współpracy z centrum kształcenia praktycznego:**
 - możliwość organizowania dla uczniów zajęć praktycznych;
 - prowadzenie szkoleń i kursów zawodowych dla uczniów;
 - organizowanie szkoleń i kursów zawodowych dla nauczycieli;

- współorganizowanie konkursów zawodowych dla uczniów;
- podejmowanie współpracy z pracodawcami i organizacjami pracodawców;
- współorganizowanie przedsięwzięć o charakterze zawodoznawczym.

6. działania w zakresie współpracy z uczelniami i szkołami dla dorosłych:

- udostępnianie informacji o ofercie edukacyjnej i zawodowej szkoły;
- współorganizowanie targów edukacyjnych;
- organizowanie szkoleń i kursów dla uczniów;
- udział w projektach edukacyjnych;
- pomaganie podczas rekrutacji uczniom zainteresowanym kontynuowaniem nauki po ukończeniu branżowej szkoły;
- współorganizowanie spotkań informacyjno-doradczych dla uczniów.

7. działania w zakresie współpracy z urzędem pracy, centrum informacji i planowania kariery zawodowej oraz mazowieckim obserwatorium rynku pracy:

- udostępnianie zasobów informacji edukacyjnych i zawodowych;
- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
- udzielanie uczniom porad i konsultacji;
- współorganizowanie różnych przedsięwzięć z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzenie usługi doradztwa zawodowego na odległość;
- udzielanie porad dotyczących rynku pracy za granicą (usługi doradców Sieci Europejskich Ofert Pracy EURES);
- udostępnianie informacji na temat ofert pracy w kraju i za granicą;
- udostępnianie publikacji na temat bieżącej sytuacji na rynku pracy;
- współorganizowanie spotkań informacyjno-doradczych dotyczących sytuacji na rynku pracy i dotacji na założenie działalności gospodarczej.

8. Działania w zakresie współpracy ze stowarzyszeniami branżowymi:

- organizowanie specjalistycznych szkoleń zawodowych;
- udzielanie informacji o istniejących firmach i potencjalnych pracodawcach w danej branży;
- udział w konferencjach i seminariach branżowych.

9. Działania w zakresie współpracy z centrum edukacji i pracy młodzieży, młodzieżowym biurem pracy, mobilnym centrum informacji zawodowej oraz młodzieżowym centrum kariery:

- gromadzenie i udostępnianie ofert pracy, także ofert pracy sezonowej i krótkoterminowej;
- organizowanie giełd pracy;
- organizowanie targów pracy;
- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych;
- organizowanie szkoleń zawodowych dla uczniów.

10. Działania w zakresie współpracy z agencjami zatrudnienia:

- prowadzenie pośrednictwa pracy;
- organizowanie spotkań rekrutacyjnych;
- pozyskiwanie ofert pracy dla uczniów oraz absolwentów szkoły.

11. Działania w zakresie współpracy z pracodawcami:

- współorganizowanie praktyk zawodowych i zajęć praktycznych dla uczniów;
- tworzenie klas patronackich;
- współorganizowanie konkursów zawodowych;
- włączanie się w modyfikowanie programów nauczania;
- współorganizowanie szkoleń oraz seminariów zawodowych;
- organizowanie staży zawodowych dla uczniów i absolwentów;
- organizowanie szkoleń, seminariów, staży zawodowych dla nauczycieli;
- zatrudnianie absolwentów szkoły;
- organizowanie wizyt studyjnych w firmach dla uczniów i nauczycieli;
- współorganizowanie spotkań z przedstawicielami firm dla uczniów, rodziców i nauczycieli;
- sponsorowanie przedsięwzięć wzbogacających ofertę edukacyjno-zawodową oraz bazę dydaktyczną szkoły.

12. Działania w zakresie współpracy z kuratorium oświaty, urzędem, marszałkowskim, urzędem dzielnicy:

- tworzenie sieci doradców zawodowych;
- opracowywanie i wdrażanie programu zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa zawodowego;
- powoływanie powiatowych lub gminnych koordynatorów ds. doradztwa zawodowego.

13. Działania w zakresie współpracy z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji:

- organizowanie szkoleń, seminariów, konferencji z zakresu doradztwa zawodowego;
- przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego;
- opracowywanie dokumentów wspierających pracę doradcy zawodowego;
- prowadzenie platformy Moodle z informacjami i zasobami z zakresu doradztwa zawodowego.

14. Działania w zakresie współpracy ze Stowarzyszeniem Doradców Szkolnych i Zawodowych RP:

- organizowanie konferencji, szkoleń dla doradców zawodowych;
- organizowanie Olimpiady z Wiedzy o Planowaniu i Zarządzaniu Karierą Zawodową;
- organizowanie Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery.

15. Działania w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi:

- propagowanie idei wolontariatu;
- umożliwianie uczniom doświadczania pracy;
- realizowanie wspólnych projektów edukacyjnych.

§6 Plan realizacji działań

związanych z doradztwem zawodowym

1. Szkolny koordynator ds. doradztwa zawodowego wraz z radą pedagogiczną opracowują WSDZ na cały cykl kształcenia w Technikum.
2. Dla usprawnienia realizacji zapisów WSDZ corocznie przygotowuje się plan realizacji działań doradczych.
3. Roczny plan realizacji WSDZ opracowuje doradca zawodowy lub szkolny koordynator ds. doradztwa zawodowego we współpracy z radą pedagogiczną.
4. W rocznym planie znajdują się następujące elementy: rodzaj działania i tematyka zajęć, metody i formy realizacji, odbiorcy, realizatorzy, partnerzy i terminy.
5. Roczny plan podlega bieżącej modyfikacji w zależności od okoliczności i potrzeb uczniów, w szczególności mając na uwadze działania, których zaplanowanie jest niemożliwe.

§7 Monitoring i ewaluacja wewnętrzna

1. Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego oraz roczny plan doradztwa są monitorowane.
2. Za monitoring odpowiada bezpośrednio doradca zawodowy lub szkolny koordynator ds. doradztwa zawodowego.
3. Monitoring stanowi podstawę do okresowej ewaluacji i koniecznych modyfikacji WSDZ.
4. Dyrektor, po konsultacji z doradcą zawodowym lub ze szkolnym koordynatorem ds. doradztwa zawodowego, ustala sposoby, zasady, harmonogram oraz obszary prowadzenia monitoringu i ewaluacji.
5. Ewaluacja przeprowadzana jest po zakończeniu roku szkolnego w formie analizy danych zakończonej sprawozdaniem z realizacji doradztwa zawodowego.
6. Rada pedagogiczna, rodzice uczniów, osoby i instytucje z otoczenia gospodarczo-społecznego są informowani o realizacji doradztwa zawodowego w szkole.
7. Działanie to ma charakter informacyjny, a także promujący szkołę i działania z zakresu doradztwa zawodowego oraz działania osób zaangażowanych w realizację zadań z zakresu doradztwa zawodowego.

Zatwierdzam, data